

Netwerkdag Go! 22/11/2024

Decreet Buitenschoolse opvang en activiteiten (BOA)

Sara Schroé

VVSG

3 doelstellingen

3 principes

3 aandachtspunten

doelstellingen

Spelen en
ontplooiing

3

Combineren werk,
opleiding, gezin

Sociale cohesie

3 doelstellingen

3 principes

3 aandachtspunten

principes

Geïntegreerd aanbod opvang en activiteiten

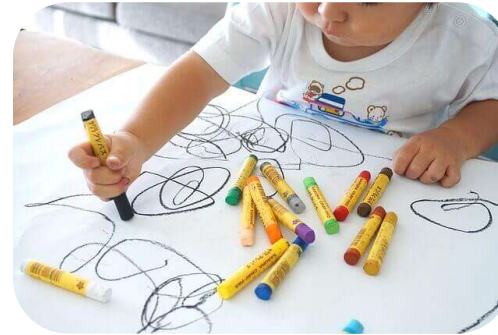
- ▶ Voor kleuters en lagere schoolkinderen
- ▶ Tijdens schooljaar en schoolvakanties

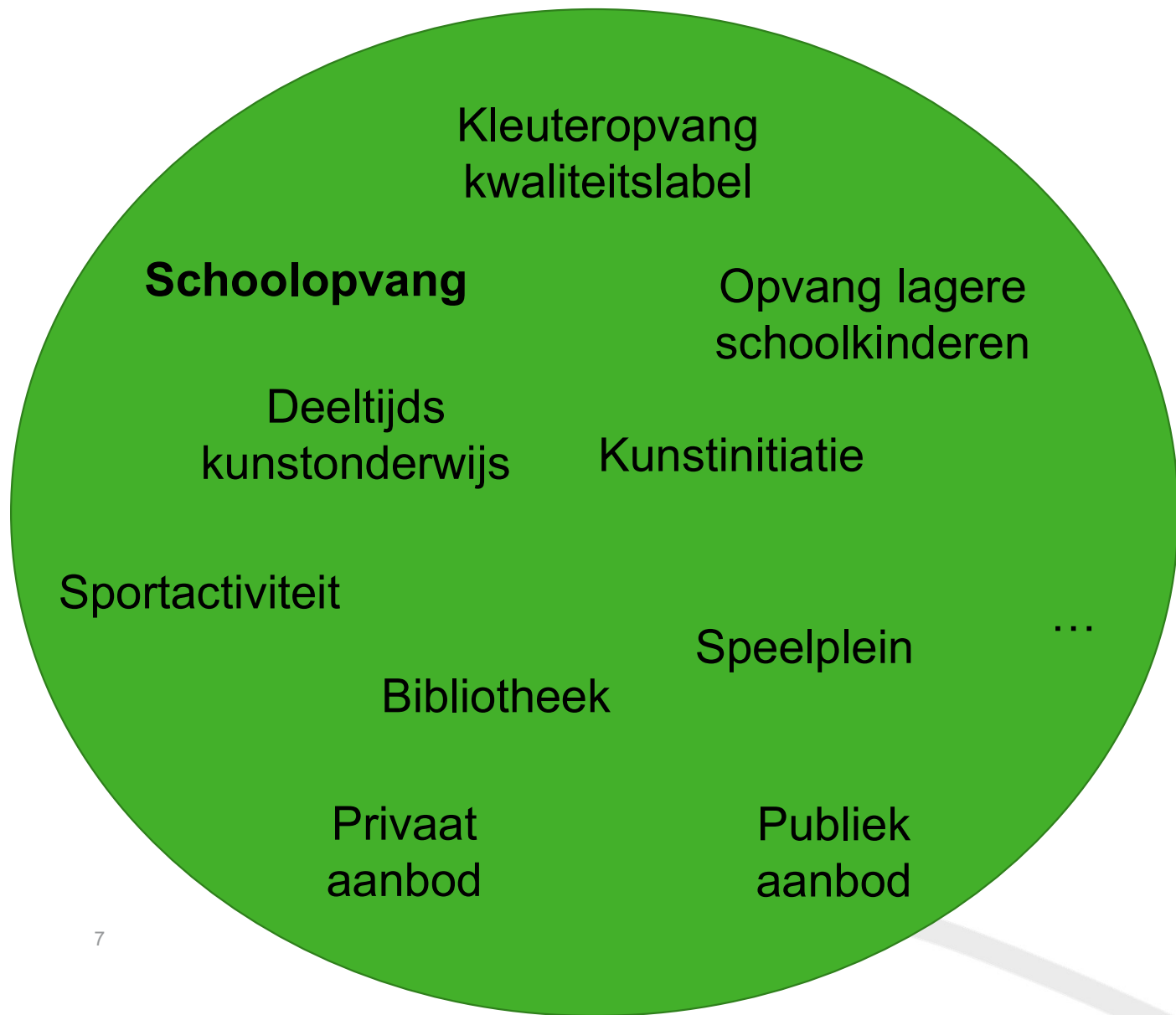
Kleuteropvang met kwaliteitslabel

Buitenschoolse opvang

Buitenschoolse
activiteiten

Waarom zijn scholen een belangrijke partner?

Opvang voor en na school is voor heel wat scholen een zorg!

Vandaag veel lokale verschillen:

- Op school ⇔ Op een centrale locatie
- Georganiseerd door school ⇔ Georganiseerd door lokale bestuur of andere partner
- Erkende en gesubsidieerde opvang met kwaliteitslabel ⇔ opvang zonder kwaliteitslabel

Waarom zijn scholen een belangrijke partner?

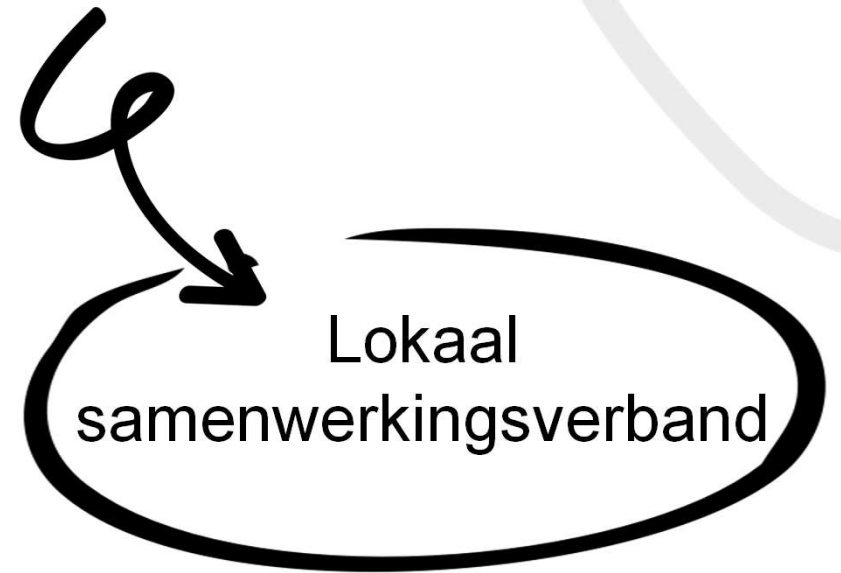
- Scholen kennen de noden en behoeftes van de leerlingen
- Kansen om samen met andere lokale partners maatschappelijke uitdagingen aan te pakken
 - Partnerschappen met vrije tijd → talentontwikkeling, taalontwikkeling...
 - Zoektocht naar personeel (Dujo jobs)
 - Multifunctioneel en efficiënt inzetten en delen van infrastructuur

principes

2

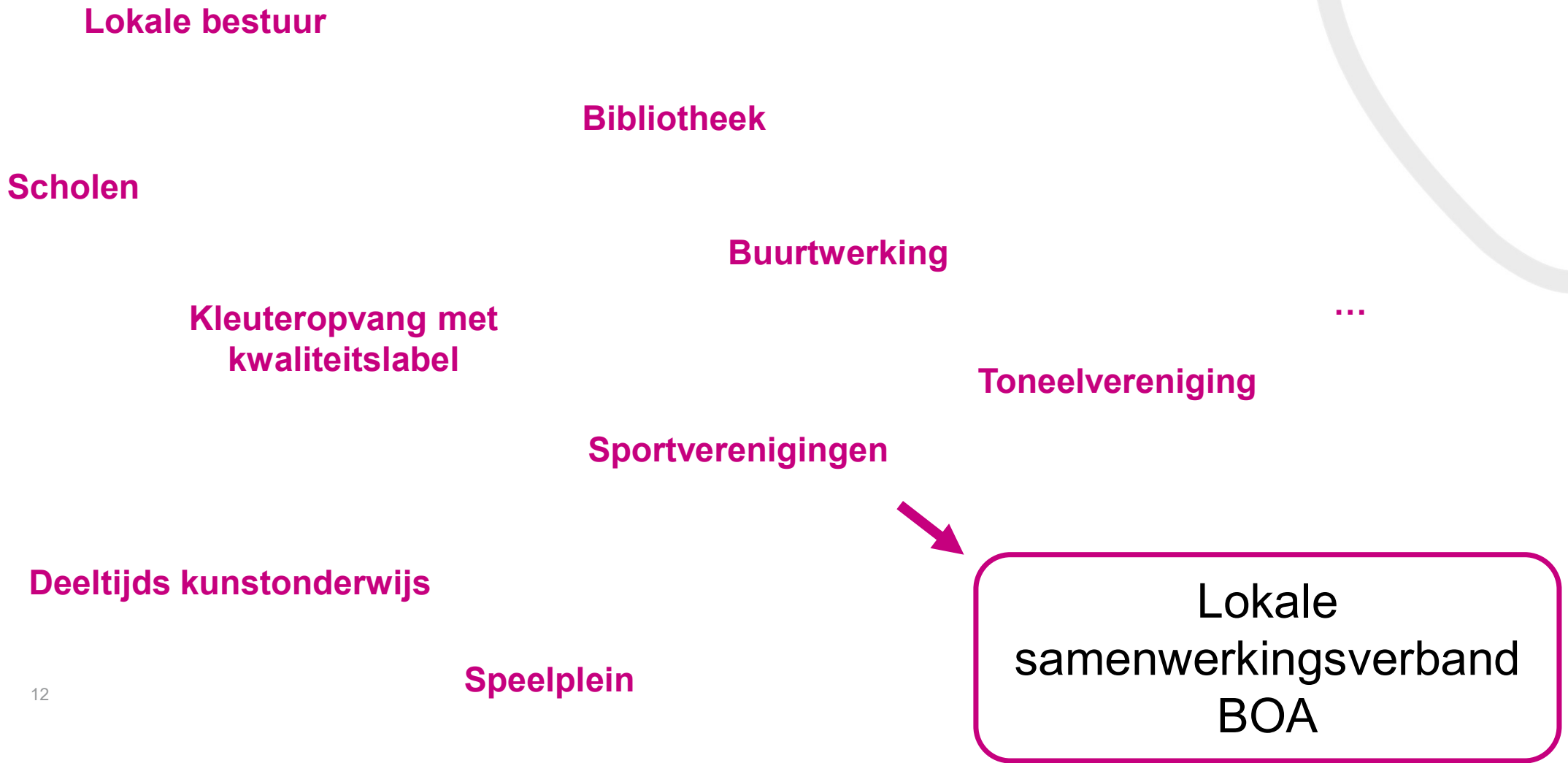
Samenwerking
relevante lokale actoren

Samenwerking

Het lokaal bestuur realiseert de opdrachten van het decreet in samenspraak met actoren die relevant zijn voor buitenschoolse activiteiten.

Lokaal samenwerkingsverband BOA

- 1 forum met diverse samenstelling van relevante partners
- Bestaande platformen als vertrekbasis
- Vrijwillige deelname
- Lokaal bestuur neemt initiatief
- Neutraliteit en transparantie

Opdrachten

- Adviseren
- Mee uitvoeren lokaal beleid
- Ontwikkelen en coördineren van eigen acties en doelstellingen
- Stimuleren Nederlands

Rol en meerwaarde school?

- Belangrijke partner in het lokale BOA-aanbod
- Wegen en meewerken aan lokaal beleid
- Expertise uitwisselen
- Netwerkvorming

principes

Regierol lokale bestuur

- ▶ Partners samenbrengen
- ▶ Lokaal beleid BOA als onderdeel strategische meerjarenplanning
- ▶ Besteding en verdeling beschikbare middelen

aandachtspunten

Toegankelijk voor kwetsbare kinderen en met zorgbehoefte¹⁷

Voldoende aanbod kleuteropvang met kwaliteitslabel

Multifunctionele inzet infrastructuur

Aandachtspunten

Toegankelijkheid

- ▶ Kinderen uit kwetsbare gezinnen
- ▶ Kinderen met een zorgbehoefte

kinderen met een specifieke zorgbehoefte

- Focus op inclusie
- Deel van de Vlaamse subsidie voor lokale besturen afhankelijk van het bereik van die doelgroep
- Specifieke aandacht in kleuteropvang met kwaliteitslabel: organisator moet aantoonbare inspanningen leveren
 - Vb. inzetten op diversiteit (aangepaste infrastructuur); aanpak, schaal en intensiteit van opvang aanpassen aan specifieke noden
- Lokale BOA-beleid moet specifiek aandacht besteden aan de opvangnoden van deze groep

Opvang buitengewoon onderwijs

- Wisselwerking tussen gratis leerlingenvervoer en betalende opvang
- Specifieke noden vragen aangepaste opvang (aantal begeleiders, specifieke competenties, aangepaste infrastructuur, aantal kinderen per groep, enz.)
- Welke middelen zullen hiervoor voorzien worden? Uitvoeringsbesluit hierover is nog niet goedgekeurd

kinderen uit kwetsbare gezinnen

- Door een toegankelijk en betaalbaar opvangaanbod => drempels wegwerken
- Specifieke aandacht in kleuteropvang met kwaliteitslabel:
 - organisator moet een helder prijsbeleid hebben en nadenken over sociaal tarief en mogelijke drempels
 - Organisator moet rekening houden met de diversiteit aan kinderen en gezinnen en hun noden, en ervoor zorgen dat iedereen zich welkom voelt
- Deel van de Vlaamse subsidie voor lokale besturen is afhankelijk van het bereik van die doelgroep MAAR uitvoeringsbesluit hierover is nog niet goedgekeurd

Aandachtspunten

Kleuteropvang met
kwaliteitslabel

Kleuteropvang met kwaliteitslabel

Wat?

- Specifieke erkenning voor opvanginitiatieven die voldoen aan een aantal kwaliteitsvoorwaarden
- Prioriteit aan de opvang van kleuters (voorrang)
- Geen verplichting

Waarom?

- Warm, veilig nest binnen geheel van lokale BOA-aanbod
- Stimuleren kwaliteit opvangaanbod d.m.v. opgelegde kwaliteitsvoorwaarden

Inhoudelijke voorwaarden

1. Organisatorisch beleid

Bv. minstens 200 openingsuren per jaar, samenwerking met partners, ...

2. Toegankelijkheid

Bv. helder prijzenbeleid, sociaal tarief, duidelijke afspraken met ouders, ...

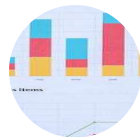
3. Pedagogisch beleid

Bv. interacties begeleiders – kinderen, max. 1 begeleider per 18 kinderen, ...

4. Medewerkersbeleid

Bv. min. 80% begeleiders moet competenties kunnen bewijzen, voldoende begeleiders inzetten, risico-analyse, verantwoordelijke aanstellen...

5. Monitoring en evaluatie

Bv. inzichten van gebruikers in kaart brengen

Van schoolopvang naar kleuteropvang met kwaliteitslabel?

Waarom als school overwegen in te zetten op kleuteropvang?

- Keurmerk van kwaliteit voor ouders en kinderen
- Inzetten op goede werkomstandigheden en leerbeleid voor medewerkers
- Lokale bestuur moet minstens 50% Vlaamse subsidies spenderen aan kleuteropvang met kwaliteitslabel
 - Geen garantie, maar wel grotere kans op subsidies

Belangrijk!

- Ken het lokale aanbod: Welke organisatoren met kwaliteitslabel zijn er vandaag al in de gemeente? Is er nog een niet-ingevulde nood? Mogelijke samenwerkingen met partners, andere organisatoren, ...
- Stem af met het lokale bestuur

Maar ... ook zonder kwaliteitslabel kan je inzetten op kwaliteitsvolle opvang

Wat kan je doen?

- Voldoende begeleiders voorzien
- Training en ondersteuning van de opvangbegeleiders
- Aangepaste lokalen (binnen en buiten spelen)
- Aangepaste materialen (keuzemogelijkheden, variatie)
- Samenwerking met vrijetijdsactoren (sportclub op school, academie op school, met de rij naar de sportclub, ...)
- Ga in gesprek met leerlingen en ouders om zicht te krijgen op noden en kansen

Maar ... ook zonder kwaliteitslabel kan je inzetten op kwaliteitsvolle opvang

Wat kan je doen?

Ga in overleg met de het lokale bestuur

- Is er een BOA regisseur of een BOA stuurgroep in je gemeente?
- Is er al een BOA ontwerpvisie en werd er al nagedacht over welke rol scholen kunnen spelen in BOA?
- Is er al een lokaal samenwerkingsverband waar je als school aan kan deelnemen?
- Weet het lokale bestuur welk aanbod er is en welke verenigingen open staan voor samenwerking?
- Welke ondersteuning voorziet het lokale bestuur? Misschien financiële steun, uitleenmaterialen, spelkoffers, intervisie of opleiding voor begeleiders?

Aandachtspunten

3

Multifunctionele
inzet infrastructuur

Open stellen en delen van infrastructuur: voordelen voor jouw school

- Bekendheid en betrokkenheid school
- Betere verbinding met de buurt, kunnen inspelen op wat er leeft
 - Vb. extra oefenkansen Nederlandse taal tijdens vrijetijdsaanbod na school
- Win-win situatie
 - Vb. circusschool geeft op einde van het jaar een circusvoorstelling voor alle leerlingen
 - Vb. Vakantiekamporganisator zorgt dat de lokalen terug proper zijn voor de opstart van het nieuwe schooljaar
- Voorbereiding op de toekomst: een verplichting (Decreet Open Scholen)

Lokale besturen zijn aan zet

hoe pakken lokale besturen het aan?

- Interne trekker (BOA regisseur), BOA stuurgroep

- Situatie buitenschoolse opvang en activiteiten in kaart brengen

- Samenwerken met lokale partners

- (ontwerp) missie en visie op buitenschoolse activiteiten

- Doelstellingen en acties bepalen (opname in meerjarenplan **2026-2031**)

Hoe ondersteunt VVSG de lokale besturen?

Hoe ondersteunt VVSG de lokale besturen?

Financieel groeipad voor
decreet BOA

Advies, vormingen,
communicatie

Intervisie en uitwisseling
BOA-regisseurs

welke
ondersteuning
kunnen
scholen
krijgen?

Ga in gesprek met je lokaal
bestuur

Ambitie om kleuteropvang met
kwaliteitslabel te worden?

→ Ondersteuning via Mentees

Laat je inspireren

Inspiratiekader BOA (Opgroeien)

Decreet BOA en uitvoeringsbesluit

Kindertapaz laat kinderen hun talenten en interesses ontdekken

- Stad Bilzen zet in op buitenschoolse kinderopvang en startte in september 2021 met het nieuwe initiatief Kindertapaz.
- Leerlingen van het lager onderwijs kunnen onmiddellijk na school aansluiten bij allerlei workshops: van sport en creatieve bezigheden, tot muziek en bouwen met LEGO.
- Zo ontdekken de kinderen waar hun talenten en interesses liggen en creëert de stad maximale ontwikkelingskansen voor iedereen.

KINDER TAPAZ

Meteen na schooltijd proeven van een ruim aanbod aan sport, crea, muziek, LEGO ...?

“Scholen zoeken actief mee naar ideeën om de samenwerking te stimuleren en maken het aanbod bekend bij de ouders. En dat vertaalt zich dan weer in een toename van het aantal inschrijvingen voor Kindertapaz. Ook andere partners zien er een echte win-win in.”

Rachel Broeders, coördinator van BOA in Bilzen

Inspirerende praktijken

Van brede school naar kindcentrum in Brugge

Basisschool De Tandem in Brugge creëerde een plek waar kinderen van 0 tot 12 jaar welkom zijn.

Opvang, school, welzijn en vrije tijd vloeien er in elkaar over.

Samen met de stad zoeken ze hoe kinderen kunnen proeven van hobby's om zo hun interesses en talenten te ontdekken.

Vorbereidend traject

- Gestart in 2022 met de voorbereiding van de uitrol
 - BOA-regisseur: coördinator Huis van het Kind
 - Coördinatiegroep BOA
- Vertrekpunt:
 - Omgevingsanalyse
 - Aanbod in/op kaart + partners bevroegd
 - Digitale ouderbevraging (500 ouders) + focusgroep
 - Bevraging kinderen op school (door leerkrachten)
 - BOA BAR
 - Vertaling inzichten naar een visie en strategische nota
 - Opvang met kwaliteitslabel op alle scholen door een opvangpartner (via een bestek)
 - Naschoolse activiteiten op school via een creditsysteem

VVSG

Vereniging van
Vlaamse Steden
en Gemeenten

Sara Schroé, stafmedewerker regie buitenschoolse opvang
Sara.schroe@vvsg.be